

Recueil des chartes de l'abbaye de Stavelot-Malmedy, 261

PASCALIS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI DILECTIS FILIIS ERLEBALDO STABULENSI ABBATI EJUSQUE FRATRIBUS TAM PRESENTIBUS QUAM FUTURIS REGULAREM VITAM PROFESSIS IN PERPETUUM. Pie postulatio voluntatis effectu [debet prosequente] compleri, [quatinus devotionis] sinceritas laudabiliter enitescat et utilitas postulata [vires] indubitanter assumat. Ea propter, dilecte in Domino fili ERLEBALDE abbas, tuis justis postulationibus clementer annuimus et prefatam ecclesiam, [cui Deu auctore preesse] dinoceris, ad exemplar predecessorum nostrorum felicitis memorie CELESTINI, LUCII, EUGENII, ADRIANI, VICTORIS, Romanorum pontificum, sub beati Petri et nostra protectione suscipimus et presetis [scripti] privilegio communimus; statuentes, ut quascumque possessiones, quecumque bona idem monasterium in presentiarum juste [et] canonice possidet aut in futurum concessione pontificum, largitione regum vel principum, oblatione fidelium seu aliis justis modis, Deo propitio, poterit adipisci, firma vobis vestrisque successoribus [et] illibata permaneant. In quibus hec propriis duximus exprimenda vocabulis : Malmundarium videlicet, quod sicut ab initio foundationis sue fuisse dinoscitur, semper subditum sit Stabulensi loco quemadmodum cella monasterio, monachi vero ipsius loci Stabulensis professionem faciant et, ubi abbas providerit, benedicantur et ordinentur, nec pro eodem loco Stabulensis ABBAS, qui pro tempore fuerit, cogatur Colo[niensi] archiepiscopo [o]bedientiam promittere vel animarum curam ab eo suscipere; castellum quod Longia vocatur, prohibemus ut nullus advocatus ibi aliquid sibi usurpare presumat, sed in dispositione abbatis omni tempore permaneat; ecclesiam de Sprimont, in Ileran, in Turnines, in Hosenmunt, in Oyseis, in Graides, in Aldendorp, in Amblavia, in Tumbes, in Clotena; villam Germinacum et duo molendina super fluvium Suppiam, villam Turnines, villam Sprimont, villam Lukesenges, Villipes, Tavernov, Husenebach quam dedit [vobis] liber homo Godifredus, villam Bacedi. Ordinationes autem ecclesiarum et decimationes earum, sicut hactenus habuistis, [vobis] nichilominus confirmamus; statuentes ut in parrochialibus ecclesiis quas tenetis nullus episcopus absque abbatis assensu presbiterato collocet, set juxta decretum predecessoris nostri bonae memoriae pape URBANI episcopi parrochiae curam cum abbatis consensu sacerdote committant, ut ejusmodi sacerdotes de plebis quidem cura episcopo rationem reddant, abbati vero pro rebus temporalibus ad monasterium pertinentibus debitam subjectionem exhibeant. Prohibemus quoque ut in possessionibus ipsius monasterii nullus viariam vel maiorem vel villicationem hereditario sen feodi jure per successionem teneant, sed in potestate abbatis sit ordinare [et cum] oportuno fuerit [immutare; securitatem] etiam [et libertatem] in circuitu ipsius monasterii infra leugam, sicut a regibus sive imperatoribus rationabili providentia concessum est, nullus presumat infringere. Idem vero monasterium tertium advocatum non habeat, set juxta antiquam consuetudinem duos tantum, quorum primus advocatiam cum banno de manu regum vel imperatorum accipiat, alter vero qui de manu primi advocati beneficium acceperit, [bannum a regibus vel imperatoribus accipiat]; nec liceat eis in possessionibus vel [personis] monasterio pertinentibus hospitia, placita, precarias, exactiones facere, non palefredos tollere, non freda, non redibitiones, non consuetudines. Etiam auctoritate apostolica interdiciamus ut abbatia illa nulli in beneficium vel cancambium [detur], nec a laico umquam regatur, nec liceat abbati qui pro tempore fuerit possessiones vel bona ipsius in feudum vel in pignus alicui dare, nec ullam prorsus commutationem vel quamlibet

alienationem absque communi capituli consilio exinde facere. Obeunte vero te nunc ejusdem loci abbate vel tuorum quolibet successorum, nullus ibi qualibet subreptionis astutia vel violentia proponatur, set liceat vobis communi consilio vel partis consilio sanioris secundum Dei timorem et beati Benedicti regulam absque ullius contradictione abbatem eligere. [Crisma] quidem, oleum sanctum, consecrationes altarium seu basilicarum, abbatis benedictionem et monachorum ordinationem, qui ad sacros ordines fuerint promovendi, a diocesano suscipiatis episcopo, siquidem catholicus fuerit et gratiam atque communionem sedis apostolice habuerit, et ea gratis et absque ulla pravitae vobis voluerit exhibere, alioquin liceat vobis catholicum quemcumque malueritis adire antistitem, imi nimirum nostra fultus auctoritate, quod postulatur indulgent. Porro abbas qui pro tempore eidem loco prefuerit ad nullius nisi diocesani episcopi synodum ire cogatur. Presbyteri autem sive clerici qui in vestris ecclesiis deserviunt debita vobis et consueta servitia absque ulla contradictione persolvant. Sepulturam ipsius loci liberam esse concedimus, ut quicumque se ibi sepelliri deliberaverint, nisi forte excommunicati sint, nullus obsistat, salva tamen justitia matricis ecclesiae. Decernimus ergo ut nulli omnino hominum liceat prefatum monasterium temere perturbare aut ejus possessiones auferre vel ablatas retinere, minuere aut aliquibus vexationibus fatigare, set omnia integra conserventur pro quorum gubernatione et sustentatione concessa sunt usibus omnibus profutura, salva sedis apostolice auctoritate et diocesani episcopi canonica justitia. Si qua igitur in futurum ecclesiastica secularive persona hanc nostra constitutionis paginam sciens contra eam temere venire temptaverit, secundo tertiove commonita, si non satisfactione congrua emendaverit, potestatis honorisque sui dignitate careat reamque se divino judicio exitere de perpetrata iniquitate cognoscat et a sacratissimo corpore ac sanguine [Die et] Domini redemptoris nostris Jhesu Christi aliena fiat atque in extremo examine districtae ultioni subjaceat. Cunctis autem eidem loco justa servantibus sit pax Domini nostri Jhesu Christi, quatinus et hic fructum bonae actionis percipiant et apud districtum judicem premia aeternae pacis inveniant. AMEN. AMEN. AMEN.

(L. R.) Ego Pascalis catholicae ecclesiae episcopus ss. (L. M.)

- + Ego Johannes Albanensis episcopus ss.
- + Ego Martinus Tusculanus episcopus ss.
- + Ego Johannes presbyter cardinalis titulo Pastoris ss.
- + Ego Unfredus presbyter cardinalis titulo sanctae Susanne ss.
- + Ego Albertus presbyter cardinalis titulo sancti Grisogoni ss.
- + Ego Opigo presbyter cardinalis titulo sancti Clementis ss.
- + Ego Landus diaconus cardinalis sancti Angeli ss.
- + Ego Gerardus diaconus cardinalis sancte Marie in Aquiro ss.
- + Ego Lanfredus diaconus cardinalis sancte Mariae nove ss.

Datum Romae apud sanctum Petrum per manum JOHANNIS sanctae Romanae ecclesiae presbyteri cardinalis et cancellarii, VIII idus aug., indictione XV, incarnationis dominicae anno M° C° LXVII°, pontificatus vero domini PASCALIS PP. III anno III.